



St1 Biofuels Oy

Mika Aho

LAUSUNTO

8.4.2010

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

LAUSUNTO JÄTELAKIEHDOTUKSEEN

Euroopan unioni on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi uusiutuvan energian käyttöä on lisättävä. Uusiutuvat liikennepolttoaineet ovat avainasemassa Suomen tavoittelemien liikennepäästövähennyksien saavuttamisessa. EU:n tavoitteena on, että 10 % liikennepolttoaineiden energiasisällöstä on uusiutuvista raaka-aineista tuotettuja biopolttoaineita vuoteen 2020 mennessä. Suomen kohdalla jopa kireämpi aikataulu on ollut keskusteluissa esillä. Kokonaistavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää, että lainsäädäntö ohjaa ja tukee kehitystä toivottuun suuntaan. Suomessa tehdään arvokasta kehitystyötä jätteiden ja sivuvirtojen hyödyntämiseksi liikennepolttoaineina. Mielestämme jätelakiuudistusta tehnyt työryhmä ei ottanut riittävästi huomioon EU:n kokonaistavoitteita ja jätehuollon muuttumista osaksi materiaalitaloutta.

Käynnistäessään jätedirektiivi-uudistuksen vuonna 2005 Euroopan komission tavoitteena oli edistää voimakkaasti kierrätystä. Suomen osalta jätelakiehdotus vastaa huonosti tähän tavoitteeseen. Jätelakiuudistusta tehnyt työryhmä ei ole jättänyt selkeää ehdotusta siitä, miten direktiivin uudelleenkäyttöä ja kierrätystä koskevat prosenttitavoitteet asetetaan Suomessa voimaan. Tämä tulee korjata joko lakiin tai täydentävään lainsäädäntöön. Ensisijaisuusjärjestys eli jättehierarchyä määritelmien tulisi määritellä tarkemmin. Mahdollisuus ensisijaisuusjärjestyksestä poikkeamiseen on jätelakiehdotuksessa muotoiltu aivan liian epämääräisesti, mikä voi lisätä kierrätettävissä olevan jätteen päätymistä massapoltoon ja haitata näin kierrätystavoitteiden saavuttamista. Lakiin ja sen asetuksiin tulisikin kirjoittaa selvästi, että poikkeamisen perusteluissa keskeistä on ympäristöllisen kestävyuden toteutuminen.

Kierrätyksen määritelmä tulisi esittää lakitekstissä yksiselitteisemmin ja sitä tulisi laajentaa. St1 ehdottaa seuraavaa määritelmää: *"Tässä laissa tarkoitetaan jätteen kierrätyksellä toimintaa, jossa jäte hyödynnetään aineena, mukaan luettuna orgaaninen kierrätys, mutta pois luettuna energiakäyttö ja aineen käyttäminen maantäyttöön. Orgaanisella kierrätyksellä tarkoitetaan jätteen biohajoavien osien käsittelyä mikro-organismien avulla valvotuissa oloissa siten, että tuloksena saadaan stabiiloituja orgaanisia aineita tai kemikaaleja; kaatopaikkakäsittelyä ei kuitenkaan pidetä orgaanisena kierrätyksenä."* Ilman tarkempaa määrittelyä ensisijaisuusjärjestys jää tulkinnanvaraiseksi.

EU:n perussopimuksessa kielletään jäsenmaita antamasta erityis- tai yksinoikeuksia millekään taholle ilman erityisiä perusteita. Työryhmä kuitenkin ehdottaa ilman riittäviä perusteita kuntien oikeuksien kasvattamista jätehuollossa samalla kun yksityisten ympäristöyritysten toimintamahdollisuuksia pienennetään. Ehdotuksessa esitetään kunnan jätehuoltomonopolin laajentamista nykyisestä myös yksityisiin koulutus-, sosiaali- ja terveydenhoitopalveluihin. Ehdotus on ristiriidassa voimassa olevan hallitusohjelman kanssa, jossa luvataan tasapuoliset kilpailuedellytykset yksityiselle ja julkiselle elinkeinotoiminnalle. Lisäksi jätelakiehdotuksen vastuita koskevat pykälät eivät mahdollista jätehuollon ensisijaisuusjärjestysjärjestys tehokasta toteutumista. Mielestämme lainsäädännön tulisi olla kilpailuneutraalia.

Yhteenvetona haluamme todeta, että jätelainsäädännön tulee ohjata ympäristön kannalta tehokkaaseen jätteidenkäsittelyyn ja jätteiden käyttämiseen uusien tuotteiden raaka-aineena pelkän polttamisen sijasta. Tällaisenaan ehdotettu jätelaki vaikeuttaa kansallisten kierrätystavoitteiden ja biovelvoitteiden saavuttamista sekä uuden teknologian kehittämistä. Toivomme lain täsmentämistä sekä nopeasti valmisteltua täydentävää lainsäädäntöä.

St1 Biofuels Oy



Mika Aho